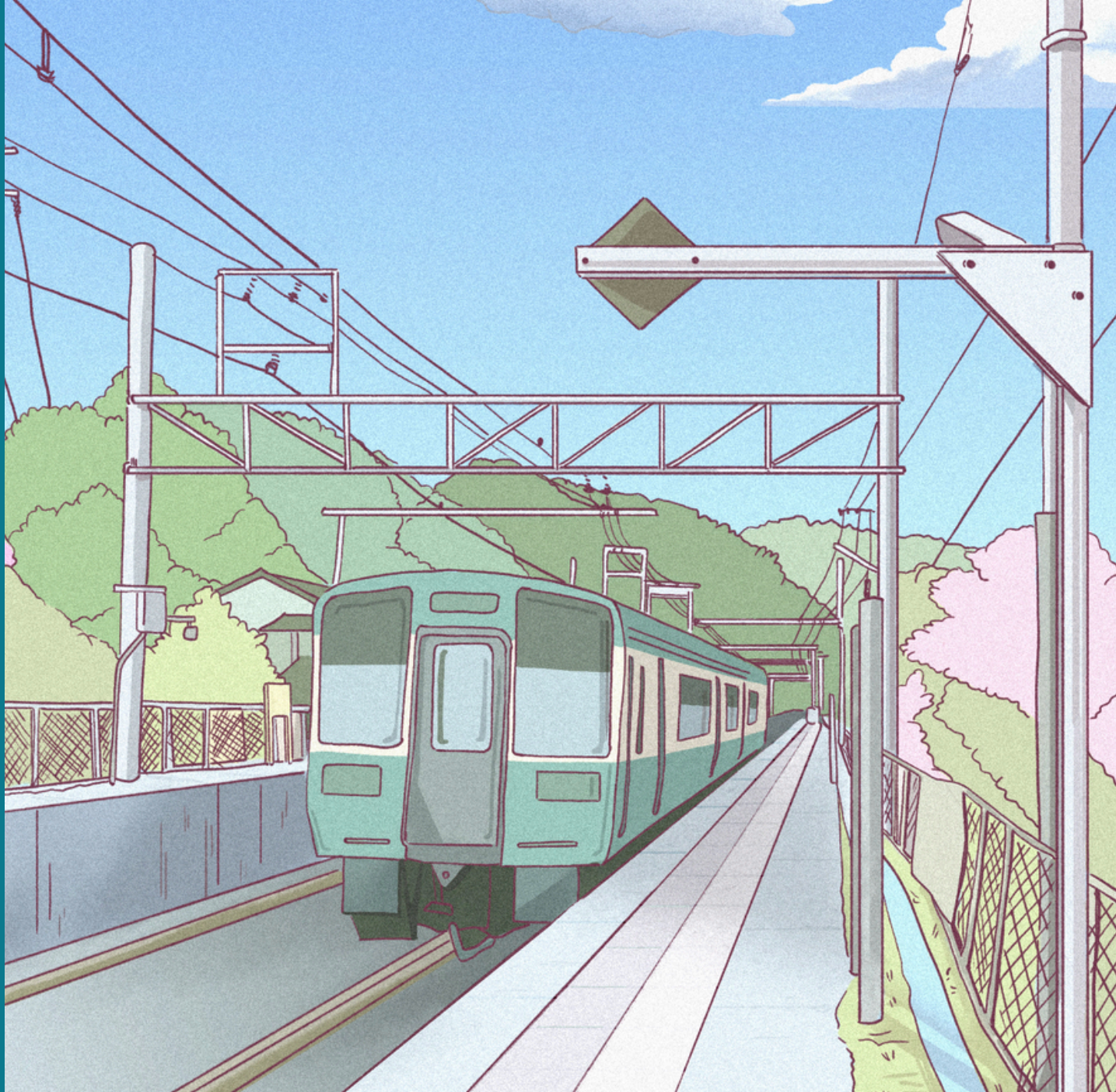

BLIJERDAM

Marco Veldman
Lennart Schra

versie 1.4

LEERDOELEN

- Ervaren van politieke onderhandelingen in een gemeenteraad
- De spanning ervaren tussen individuele (partij)belangen en collectieve belangen
- Polderen, compromissen sluiten, debatteren, spreekvaardigheid, analyseren
- Eventueel: ideologie herkennen in standpunten van een fictieve politieke partij

STAPPENPLAN OM HET SPEL TE STARTEN

1. Enthousiaste aankondiging van het spel door docent.

2. Indelen van leerlingen/studenten in 6 groepen die politieke partijen voorstellen.

3. Rollen binnen groepen zelf laten bepalen.

Nodig zijn:

a. Woordvoerders tijdens de onderhandelingen. Zij moeten weten wat er gezegd gaat worden.

b. 'Fractieondersteuners' die een overzicht geven van de wensen van alle partijen en mogelijke combinaties voor een coalitie. Deze ondersteuners hebben een vel papier nodig voor aantekeningen.

4. Pagina 1 van de informatie klassikaal toelichten of uitdelen met de beschrijving voor iedere leerling/student van de situatie in Blijerland.

5. Deel bij elke groep de informatiekaart van hun politieke partij uit.

6. Geef ze tijd om in de groep te overleggen wat ze kunnen doen en zeggen.

7. (optioneel) Maak expertgroepen waarbij van in elke 'expertgroep' van alle partijen een vertegenwoordiger is. Deze vertellen aan elkaar kort wat hun politieke partij is en wat deze wil. (optioneel) Samen ontdekken ze wat de ideologie is van elke partij.

8. Start het spel en grijp zo min mogelijk in, stuur subtiel bij. En geniet.

GROEPSINDELING

PARTIJ	ZETELS	KORTE OMSCHRIJVING
CHRISTELIJK BLEIJERDAM (CHRIS)	5	Christelijke waarden, maatschappelijk middenveld
BLEIJERDAM EEN SOCIAAL THUIS (BEST)	4	Sociale gelijkheid, armoedebestrijding
BLEIJERDAMSE ONDERNEMERS PARTIJ (BOP)	3	Ondernemerschap, vrijheid, lagere belastingen
DIVERSITEIT IN BLEIJERDAM (DIB)	4	Diversiteit, menging, preventie
GROEN, ACTIEF EN SOCIAAL (GAS)	2	Duurzaamheid, sociale gelijkheid
BLEIJERDAM VOORUIT! (BV)	3	Traditionele waarden, veiligheid
TOTAAL	21	

Let op: CHRIS is de grootste partij en treedt op als voorzitter van de onderhandelingen. Zij zorgen dat het geordend verloopt. Als docent kun je hen af en toe tips geven.

Optioneel: Vertel of laat leerlingen/studenten ontdekken dat een coalitie een meerderheid nodig heeft van minimaal 11 zetels (van de 21 in totaal).

SPELREGELS

Doel van het spel

Het doel van het spel is tweeledig:

1. Als klas: Vorm een werkbare coalitie die een meerderheid heeft en besluiten kan nemen
2. Als partij: Scoor zoveel mogelijk punten door standpunten door te voeren die passen bij jouw partij

Het puntensysteem

Elke partij heeft een informatiekaart met daarop hoeveel punten een standpunt oplevert:

- Positieve punten: Dit standpunt past goed bij jouw partij
- Negatieve punten: Dit standpunt gaat tegen jouw overtuiging in
- Nul punten: Dit standpunt is acceptabel maar niet ideaal

Extra punten en aftrekpunten:

- Ongewenste coalitiegenoot: sommige partijen krijgen -1 punt als ze samenwerken met een specifieke andere partij. Dat staat op de informatiekaart.
- Vrij onderwerp: +1 bonuspunt als dit wordt opgenomen in het coalitieakkoord.

Winnen: De partij met de meeste punten wint het spel. Dit kan ook een oppositiepartij zijn die slim heeft onderhandeld maar niet meedoet aan de coalitie!

TIPS!

Fase 1 kan bestaan uit verkenningsgesprekken (max 10 minuten)

In deze fase verkennen partijen de mogelijkheden:

- Alle partijleden lopen door de klas en voeren korte gesprekken (2-3 minuten) met verschillende partijen
- Ontdek wat de standpunten van andere partijen zijn
- Zoek naar mogelijke coalitiepartners
- Bespreek waar jullie overeenstemming kunnen bereiken
- Test waar de grenzen liggen: wat is onderhandelbaar en wat niet?

Tips:

- Begin met de partijen waarvan je vermoedt dat jullie het meest gemeen hebben
- Wees niet te snel met het prijsgeven van al jullie standpunten
- Luister goed naar wat andere partijen belangrijk vinden

Fase 2 kan bestaan uit een plenair debat (rondes van steeds een minuut of 10)

In deze fase praten de woordvoerders in een grote kring of U-vorm met elkaar. Onder leiding van de voorzitter.

- Doel is om te kijken over welke onderwerpen meerderheden zijn te vormen.
- Misschien kunnen anderen overtuigd worden. Maar het is waarschijnlijker dat er geruild gaat worden en bondjes worden gesloten.

Fase 1 kan volgen na een fase 2 et cetera.

EINDE VAN HET SPEL

Het spel is afgelopen als de tijd op is of als er een akkoord is bereikt met een meerderheid van de zetels. De docent bepaalt de eindtijd en geeft af en toe aan hoeveel tijd nog over is.

Het coalitieakkoord

Zodra er overeenstemming is:

1. Schrijf het coalitieakkoord op:

- Welke partijen zitten in de coalitie?
- Hoeveel zetels heeft de coalitie in totaal?
- Wat zijn de besluiten over de drie verplichte onderwerpen?
- Welke vrije onderwerpen zijn eventueel afgesproken?

2. Alle partijen (ook oppositiepartijen) berekenen hun punten.

3. Voor de docent is een Excel document beschikbaar.

Berekenen aantal punten voor een partij:

ONDERDEEL	PUNTEN
COALITIE/OPPOSITIE	...
EVENTUELE ONGEWENSTE COALITIEGENOOT	...
STANDPUNT ARMOEDE EN BELASTINGEN	...
STANDPUNT SCHOLEN EN SPORTCLUBS	...
STANDPUNT VEILIGHEID	...
VRIJ ONDERWERP (BONUS)	...
TOTAAL	...

EVALUATIE & REFLECTIE

Er kan ontzettend veel uit zo'n spel gehaald worden dat leerzaam is.

Over het onderhandelingsproces

- Hoe verliepen de onderhandelingen? Was het makkelijk of moeilijk?
- Welke strategie heb je gebruikt? Wat werkte goed en wat niet?
- Heb je compromissen moeten sluiten? Hoe voelde dat?
- Waren er momenten waarop je een standpunt absoluut niet wilde opgeven? Waarom?
- Hoe kwam de coalitie tot stand? Welke partijen hadden de meeste invloed?

Over democratie en politiek

- Waarom is het vaak moeilijk om een coalitie te vormen?
- Waarom is het belangrijk dat partijen met verschillende standpunten samenwerken?
- Wat zijn de voor- en nadelen van een coalitie ten opzichte van één partij die regeert?
- Hoe verschilt dit spel van echte coalitieonderhandelingen? (Denk aan: tijd, complexiteit, belangen)

Verbinding met de werkelijkheid

- Met welke echte Nederlandse politieke partijen kun je de partijen in Bleijerdam vergelijken?
- Welke coalities bestaan er in Nederland (Tweede Kamer en gemeenten)?
- Hoe lang duren echte coalitieonderhandelingen vaak? (Soms maanden!) Begrijp je nu ook waarom?
- Wat zijn voorbeelden van compromissen in echte coalitieakkoorden?

EXTRA INFORMATIE

Dit onderhandelingspel is met zorg gemaakt om een balans te vinden tussen:

- Leerdoelen en speldoelen
- Realisme en model

Na enkele keer proefspelen met leerlingen en lerend van onze ervaring in de afgelopen twintig jaar is besloten om met slechts 6 partijen te werken. Dit geeft iets minder de werkelijkheid weer maar is beter voor de spelbalans. Voor het leerrendement en de realiteitszin is besloten om verschillende aantallen zetels toe te kennen in plaats van deze over alle partijen gelijk uit te delen.

De spanning in het spel is gecreëerd door steeds minimaal twee partijen tegenover elkaar te zetten bij elk onderwerp.

FEEDBACK

Wij waarderen constructieve feedback die tot verbeteringen kunnen leiden. En ook feedback over hoe leuk leerlingen en studenten het hebben ervaren. Stuur foto's en verbeterpunten svp naar info@senecaburgerschap.nl Of zet wat op de socials. Dit doen we in onze vrij tijd om het leren leuker te maken.

Boekentip? 'Homo Ludens' van Johan Huizenga.